

A Magyar Köztársaság nevében!

A Pécsi Ítéltábla a Janka és Társai Ügyvédi Iroda (ügyintéző: ifj. dr. Janka Ferenc ügyvéd 1026 Budapest, Pasaréti út 22.) által képviselt **felperes neve** (felperes címe) felperesnek - a dr. Nagy László ügyvéd (7400 Kaposvár, Bajcsy-Zsilinszky utca 5.) által képviselt **alperes neve** (alperes címe) alperes ellen kártérítés megfizetése iránt indított perében - mely perbe az alperes pernyertessége érdekében beavatkozott a dr. Teszterné dr. Haris Éva ügyvéd (7621 Pécs, Rákóczi út 19.) által képviselt beavatozó neve (címe) beavatozó - a Somogy Megyei Bíróság 2008. május 30. napján kelt 21.P.21.166/2004/87. számú ítélet ellen az alperes által 88. sorszám alatt benyújtott fellebbezés folytán meghozta a következő

í t é l e t e t:

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét - fellebbezett részében - részben megváltoztatja és az alperest terhelő marasztalás összegét 8.281.726 forintról 4.739.230 (négymillió-hétszázharminckilencezer-kettőszázharminc) forintra leszállítja és mellőzi az alperesnek az 1.500.000 forint tőke után kamatfizetésben való marasztalását.

Az alperes által 2008. június 1. napjától fizetendő járadék összegét 91.348 forintról havi 26.940 (huszonhatezer-kilencszáznegyven) forintra leszállítja.

A felperes által az alperesnek fizetendő elsőfokú perköltség összegét 319.000 forintról 454.600 (négy százötvennégyezer-hatszáz) forintra, az államnak fizetendő elsőfokú eljárási illeték összegét 675.000 forintról 720.000 (hétszázhuszezer) forintra felemeli, míg az alperes által fizetendő illeték összegét 225.000 forintról 180.000 (egyszáznyolcvanezer) forintra leszállítja.

Az ezen felüli fellebbezett részében az elsőfokú ítéletet helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg a felperesnek 38.000 (harmincnyolcezer) forint másodfokú perköltséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

Indokolás

Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint a német állampolgárságú felperes 2002. augusztus 5-én 17 óra körül balesetet szenvedett az alperes által üzemeltetett I. F. területén oly módon, hogy a lába elakadt az alperesi beavatkozó által elhelyezett oszlopfeszítő huzalkötélben, térdre esett, a térdkalácsa eltört. A huzalkötél nehezen volt észlelhető. A felperest mentő szállította a baleset helyszínéről a kaposvári kórházba, ahol 2002. augusztus 7-én megműtötték és augusztus 16-ig ápolták. A felperes 2002. szeptember 16-tól január 22-ig táppénzes állományban volt. Ez idő alatt 1817,835 euró keresetvesztesége merült fel. A felperes hat hétig teljes ápolásra szorult és háztartási kisegítőre is szüksége volt. A felperes részére a lánya nyújtott segítséget, akinek a felperes eddig díjazást nem fizetett. A táppénzes ideje alatt a felperes rehabilitációs kezelésen vett részt, amelyet az egészségbiztosító finanszírozott, a felperesnek azonban összesen 84 euró térítést meg kellett fizetnie.

2003. január 22-től a felperes a korábbi munkáját maradéktalanul képes volt ellátni, munkaképesség-csökkenést nem szenvedett, azonban orvosilag nem javasolt a huzamosabb ideig kényszerteresthelyzetet igénylő háztartási és kerti munka végzése. A felperes háztartásában átlagosan havi 30 óra ilyen jellegű munka merül fel, amelynek elvégzéséhez háztartási kisegítőt kell igénybe vennie, ezért - 8 euró órabér alapulvételével - havi 240 euró költségtérítésre tarthat igényt.

A felperes számára évi 2 alkalommal rehabilitációs kezelés indokolt, a térdizület esetleges további funkcióbeszűkülésének megakadályozására, illetve a folyamat lassítására. E kezelés alkalmanként 800 euró, évi 1600 euró költséget okoz a felperesnek, amelynek egy hónapra vetített összege 133 euró.

A bíróság megállapította, hogy a felperes balesete a szabadsága idején következett be, a műtétet és az ezt követő kórházi kezelést egy idegen országban kellett elszenvednie, amit nehezített, hogy a felperes magyarul nem beszél. Az első műtét során behelyezett fémeszközök eltávolítására később újabb műtéten kellett átesnie. A balesetből eredően a felperes további életszakaszában előre nem látható sebességgel másodlagos térdizületi kopások következtében a térdizület további funkció beszűkülése és a jobb alsó végtag statikai terhelhetőségének további gyengülése lehetséges.

A felperes keresetében a balesettel okozati összefüggésben 2.414.700 forint vagyoni, és 12.245.000 forint nem vagyoni kár és kamatai megfizetésére kérte kötelezni az alperest, míg a baleset bekövetkeztének időpontjára visszamenőlegesen havi 208.165 forint járadék megfizetésére tartott igényt.

Az alperes és az alperesi beavatkozó a kereset elutasítását kérték. Az alperes elsődlegesen arra hivatkozott, hogy a baleset nem a fürdő területén történt, ezért

kártérítési felelőssége nem áll fenn. Hivatkozott arra is, hogy ő csak a fürdő üzemeltetője, az önkormányzat a tulajdonosa, ezen túlmenően az általa ugyan vitatott, de a felperes által állított módon bekövetkezett baleset a beavatkozó által elhelyezett feszítőkötél miatt történt, kártérítésre emiatt sem kötelezhető. Felelősségének megállapítása esetére összegszerűségében is vitatta a felperes követelését.

Az elsőfokú bíróság ítéletében megállapította, hogy az alperes kártérítési felelőssége fennáll és az alperest összesen 1.757.586 forint vagyoni kár és kamatai, továbbá 2003. november 1-től havi 373 euró - 91.348 forint - járadék, valamint 1.500.000 forint nem vagyoni kártérítés és a baleset időpontjától járó kamatai megfizetésére kötelezte. A keresetet az ezt meghaladó részében elutasította és a felperest kötelezte elsőfokú perköltség megfizetésére az alperes, illetőleg a beavatkozó részére.

Az elsőfokú ítélet indokolása szerint a baleset szemtanúinak - a felperest korábban nem ismerő A.F., L.F. és A.E.O. tanúk - határozott vallomása, az Országos Mentőszolgálat menetlevele és esetlapja megfelelően bizonyította, hogy a baleset a fürdő területén következett be. Az alperes, mint a fürdő üzemeltetője volt köteles a baleset idején a fürdő szakhatósági engedélyében foglaltaknak megfelelő üzemeltetésre. E kötelezettsége körében nem úgy járt el, ahogy az az adott helyzetben elvárható, mert nem gondoskodott a balesetveszélyes hely megjelöléséről, a huzalt csak a baleset után látta el festéssel, ezért a kártérítési felelőssége a Ptk.339.§-ának (1) bekezdése alapján fennáll.

Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint a felperes részére az elszenvedett keresetvesztés, orvosi kezelés költsége, kórházi kezelés önköltsége, gyógyszerköltség, közlekedési költségek és egyéb számlával igazolt költségek - összesen 2.154,435 euró, azaz 517.897 forint - nem vitásan megjárnak (elsőfokú ítélet 1.,2.,3.,5.,6. tétele). Az orvos-szakértői vélemény alapján azt is megállapította, hogy a felperes hat héten át otthonában teljes ápolásra és gondozásra szorult, majd 2003. június 22-ig napi 2 és fél órán át háztartási kisegítőt kellett igénybe vennie. Az ápolási munkákra és a háztartási kisegítőre 8 eurós órabér figyelembevételével összesen 5.048 euró, azaz 1.213.469 forint (4.tétel) illeti meg a felperest.

A kórházi tartózkodás idejére vásárolt dolgok értékét - 50 %-os értéken elszámolva - mérlegeléssel 10.000 forintban állapította meg (8.tétel), és 11.820 forintban számolta el a felperes házastársa által tett látogatások költségét és az általa vitt élelmiszereket (9.tétel), s az alperest ennek megfizetésére is kötelezte.

Megállapította az elsőfokú bíróság azt is, hogy a felperes a továbbiakban évente két alkalommal rehabilitációs kezelésre szorul, amelynek a költsége alkalmanként 800 euróra tehető, ami havi 133 eurónak felel meg (10.tétel).

Mivel a felperes a háztartásban és a ház körüli munkákban a fokozottan veszélyes és guggolós testhelyzetet igénylő munkákat nem végezheti, ehhez más személyt

kell igénybe vennie havi 30 órára, melynek ellenértéke - ugyancsak 8 eurós órabérrel számolva - havi 240 euró (11.tétel), így az alperest 2003. november 1. napjától kezdődően havi 373 euró - 91.348 forint - járadék megfizetésére kötelezte (10.és 11. tétel összesen).

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen, annak megváltoztatása és a kereset teljes elutasítása, másodlagosan az ítélet részbeni megváltoztatása érdekében az alperes fellebbezett. Fellebbezésében mindenekelőtt arra hivatkozott, hogy az elsőfokú bíróság tévesen állapította meg, hogy a felperes a fürdő területén szenvedte el a balesetet. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság okszerűtlenül és tévesen mérlegelte a beszerzett bizonyítékokat. Kifogásolta, hogy a tanúk kihallgatására és a felperes személyes meghallgatására nem a perbíróság előtt került sor. Mindezek miatt az elsőfokú bíróság megalapozatlanul állapította meg, hogy a baleset a fürdő területén történt, ezért a kereset elutasítását kérte.

Abban az esetben, ha a másodfokú bíróság kártérítési felelősségének fennállását megállapítja, nem vitatta az elsőfokú ítélet 1.,2., 3., 5-9. tételei alatt megállapított összegeket. Vitatta azt, hogy a felperes részére ápolási díj jár, hiszen a felperest a lánya ápolta, akinek a felperes díjat nem fizetett. Vitatta azt, hogy 2003. november 1-től járadékfizetési kötelezettsége lenne. A lánya segít a felperesnek, részére háztartási kisegítő igénybevétele ezért nem indokolt. Vitatta továbbá a felperes részére megállapított rehabilitációs költséget is.

Az alperes álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a nem vagyoni kártérítés összegének megállapításakor az elbírálás idején érvényesülő ár- és értékviszonyokat vette figyelembe, ezért kamatfizetési kötelezettségét alaptalanul állapította meg.

A felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását kérte.

A beavatkozó a fellebbezés teljesítését kérte.

A fellebbezés részben alapos.

Az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg, azt a másodfokú bíróság annyiban pontosítja, hogy a felperes által a rehabilitációs kezelésekre fizetett önrész összege, három hetes kezelés figyelembevételével, 83,4 - kerekítve 84 - euró volt.

Az így pontosított és egyébként teljes egészében helyesen megállapított tényálláshoz képest részben téves az elsőfokú bíróság érdemi döntése.

Alaptalanul kifogásolta az alperes a fellebbezésében annak megállapítását, hogy a felperes a fürdő területén szenvedett balesetet.

Az elsőfokú bíróság helyesen mérlegelte a beszerzett bizonyítékokat, okszerűen, a maguk összességében értékelte a rendelkezésre álló okiratok és tanúvallomások tartalmát és helyesen jutott arra a következtetésre, hogy bírói bizonyossággal megállapítható, hogy a felperes balesete a fürdő területén történt.

Az alperes állításával ellentétben okirati bizonyítékként értékelhető az Országos Mentőszolgálat esetsnaplója, amely szerint az I.F-be kértek mentőt a baleset bekövetkezésének idején. Ezzel az okirati bizonyítékkal teljes egészében összhangban áll a felperes személyes előadása, illetőleg a felperes által bejelentett tanúk vallomása. Nem alkalmas ettől eltérő tényállás megállapítására az alperes által bejelentett tanúk vallomása. S.B. mentő gépkocsivezető egyáltalán nem emlékezett az esetre. V.A. tanú két esetre emlékezett, amikor az I. F-ben irányították a mentőt. Ezek közül az egyik alkalommal hordágyat kellett igénybe venniük, a másik alkalommal nem. Konkrétan a perbeli balesetre nem emlékezett, csupán az esetsnapló megtekintése után nyilatkozott úgy, hogy a felperes a fürdő előtt ült a földön, a fürdő területére bemenniük nem kellett, hordágyat nem kellett igénybe venniük. Ezzel szemben a baleset szemtanúi határozottan és egyértelműen állították, hogy hordágy igénybevételével a fürdő területéről vitték ki a felperest a mentők. Nincs olyan körülmény, amely e tanúk vallomását kétségessé tenné, hiszen az alperes állításával ellentétben a becsatolt fényképek és a helyszíni szemle adatai alapján megállapítható az, hogy a kijártnál van olyan ajtó - a mozgássérültek számára fenntartva -, amelyen keresztül a hordágy a fürdő területére bevihető, illetőleg onnét kiszállítható a beteg.

K.J. újságáros tanúvallomása e körben nem értékelhető, hiszen a tanú előadása szerint az újságos pavilon 8 és 16 óra között tart nyitva, a baleset pedig 17 órakor következett be, ezért a tanúnak nem kellett tudnia arról, hogy a baleset megtörtént. Az alperes által bejelentett többi tanú kihallgatásától sem lett volna olyan eredmény várható, amely eltérő tényállás megállapításához ad alapot, hiszen az alperes azt kívánta a tanúkkal bizonyítani, hogy nem tudnak arról, hogy a fürdő területén baleset történt volna az adott időben. Ez nem azonos azzal, hogy a tanúknak tudomása lett volna a felperes balesetének a helyszínéről. Az ilyen tartalmú tanúvallomások alapján nem lehetséges a konkrét ismeretekkel rendelkező tanúk vallomásával szemben annak megállapítása, hogy a felperes által elszenvedett baleset nem a fürdő területén történt. V.A. mentős a baleset óta eltelt időben számtalan helyszínen járt, maga is említette, hogy kétszer jártak a fürdőnél, egy alkalommal a fürdő területére hordágyat kellett bevinni, de annak nem adta magyarázatát, hogy az esetsnapló alapján miért tudja határozottan állítani, hogy a felperest nem hordágyon vitték ki a fürdőből. Ezzel szemben a baleset szemtanúi életében ez egy különleges eset volt, így nyilvánvalóan pontosabban emlékeznek a történetekre. Vallomásukat nem teszi kétségessé az a tény, hogy kihallgatásukra megkeresett bíróság útján került sor.

Mindebből következően okszerű és logikailag helytálló mérlegelés alapján jutott az elsőfokú bíróság arra a megállapításra, hogy a baleset a fürdő területén történt, s az alperesnek, mint a fürdő üzemeltetőjének a kártérítési felelőssége fennáll. Ez következik az elsőfokú ítéletben is hivatkozott üzemeltetési szabályzatból, valamint

az annak alapjául szolgáló 121/1996 (VII.24) Kormányrendelet 4.§-ából és a végrehajtására kiadott 37/1996. (X.18.) NM. rendelet 1.§-a (2) bekezdésének rendelkezéseiből is. A hivatkozott jogszabályhelyek ugyanis a fürdő üzemeltetője számára írnak elő a balesetek megelőzésével kapcsolatos feladatokat, ezért közömbös, hogy az ingatlannak ki a tulajdonosa, illetve a balesetet közvetlenül okozó tereptárgyat ki helyezte el. Az alperes volt abban a helyzetben, hogy a balesetveszélyre a figyelmet felhívja, vagy más módon - például kerítés létesítésével - a közlekedést az adott útvonalon megakadályozza. E kötelezettségének teljesítését elmulasztotta, ezért a kártérítési felelősség őt terheli.

Ezek után a másodfokú bíróságnak a Pp. 253.§-ának (3) bekezdésére is figyelemmel csak azokat a tételeket kellett vizsgálnia, amelyeket az alperes fellebbezésében a kártérítési felelősségének fennállása esetére is vitatott.

Alaposnak találta a másodfokú bíróság az alperes fellebbezését a nem vagyoni kártérítés tekintetében.

Helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy az alperes mulasztásával okozati összefüggésben bekövetkezett baleset során sérült a felperes Ptk.76.§-a által külön is nevesített testi épséghez és az egészséghez fűződő személyiségi joga, s emiatt a Ptk.84.§-a (1) bekezdésének e) pontja alapján nem vagyoni kártérítésre tarthat igényt.

Az elszenvedett sérelem a felperes számára komoly személyi hátrányokat okozott, amelyeket helyesen vett számításba az elsőfokú bíróság. Figyelemmel kell lenni arra, hogy a baleset maradandó egészségkárosodással nem járt, de az orvosszakértői vélemény szerint a felperes további életszakaszában előre nem látható sebességgel másodlagos térdizületi kopások következtében a térdizület esetleges további funkcióbeszűkülése várható és a jobb alsó végtag statikai terhelhetősége tovább gyengülhet. A nem vagyoni kártérítésnek e hátrányokat kell kompenzálnia.

A másodfokú bíróság álláspontja szerint az elsőfokú bíróság által megállapított 1.500.000 forint nem vagyoni kártérítési összeg a jelenlegi ár- és értékviszonyok szerint alkalmas a felperest ért nem vagyoni hátrányok kiegyenlítésére. Amennyiben pedig a bíróság a nem vagyoni kártérítés összegét az ítélet meghozatalakor érvényesülő ár- és értékviszonyok alapulvételével határozza meg, úgy a késedelmi kamatot nem lehet visszamenőlegesen megállapítani, mert ezáltal a károkozó olyan értékviszonyok alapján számított összeg után lenne köteles kamatot fizetni, amelyek a kár bekövetkeztekor még nem léteztek (BH.1996/35.). Mellőzte ezért a másodfokú bíróság - az elsőfokú ítélet részbeni megváltoztatásával - az alperesnek a baleset időpontjától történő késedelmi kamatban való marasztalását.

Alaptalannak találta a másodfokú bíróság az alperes fellebbezését az ápolási díj összegére vonatkozó részében.

Az orvos-szakértői vélemény alapján helytállóan állapította meg az elsőfokú bíróság azt, hogy a felperes hat héten keresztül teljes ápolásra, gondozásra szorult, a háztartási munkákat pedig nem tudta elvégezni. Alaptalanul kifogásolja az alperes azt, hogy a bíróság annak ellenére megállapította az ápolási díjat, illetőleg a háztartási kisegítő díját, hogy e munkákat a felperes leánya végezte el, akinek a részére a felperes térítést nem fizetett. Egységes a bírói gyakorlat abban, hogy a hozzátartozó által ingyenesen elvégzett munka nem a károkozó javára veendő figyelembe, hiszen nyilvánvalóan nem a károkozó számára végzett munkát a károsult hozzátartozója, munkájával nem a károkozó terheit kívánta enyhíteni. A károkozó kártérítési felelőssége szempontjából közömbös, hogy az egyébként szükségszerűen felmerülő munkákat a károsult fizetett munkaerővel vagy a hozzátartozója által ingyenesen elvégzett munkával oldotta-e meg, a károkozó köteles az elvégzett munka ellenértékét megtéríteni.

Részben egyetértett a másodfokú bíróság a fellebbezésnek az elsőfokú ítélet 10. és 11. tétele alatt megállapított háztartási kisegítő, illetőleg rehabilitációs költséget támadó részével.

Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint a felperes munkaképesség-csökkenést a baleset miatt nem szenvedett, s a háztartásban és a házkörül felmerülő munkák közül csak a huzamosabb ideig kényszertesthelyzetet igénylő és a nehéz fizikai munkát jelentő munkákat nem ajánlott elvégeznie. A másodfokú bíróság tapasztalatai szerint egy két személyes, átlagos háztartásban heti 6 óránál több nehéz, fokozottan balesetveszélyes fizikai munka nem merül fel. A felperes és a házastársa előadása szerint a baleset előtt minden munkát közösen végeztek, így heti 3 órára tehető az a munkamennyiség, amelyre a felperes egészségi állapota miatt idegen munkaerőt kénytelen igénybe venni. A felperes a perben azt nem igazolta, hogy a háztartásukban az átlagostól eltérő, általa el nem végezhető munkaszükséglet lenne, ezért a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság által megállapított heti 30 órát - amely a házastárs munkaerejének figyelembevételével lényegében heti 60 órát jelentene - igen eltúlzottnak találta és heti 3 órában, illetőleg havi 12 órában határozta meg az idegen munkaerő igénybevételének mennyiségét.

Alaptalannak találta a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság által - a szakértői véleményből kiindulva - megállapított 8 euró óradíjjal kapcsolatos fellebbezési támadást. Ez az óradíj nem tekinthető eltúlzottnak, s amennyiben az alperesnek, illetőleg a beavatkozónak ettől eltérő ismeretei vannak, módjukban állt volna az elsőfokú eljárásban az erre vonatkozó bizonyítási indítványt előterjeszteni, illetőleg bizonyítékaikat a bíróság számára becsatolni.

A másodfokú bíróság tudomása szerint sem jogosult Klátyik József a jelenlegi ügyben feltett kérdések tekintetében igazságügyi szakértői vélemény benyújtására, azonban a Pp. lehetővé teszi azt, hogy a bíróság eseti szakértőt is kirendeljen, ezért e szakértői vélemény elfogadása nem minősül olyan lényeges eljárási szabálysértésnek, amely az elsőfokú ítéletet megalapozatlanná tenné. Ha az alperesnek, illetőleg a beavatkozónak a szakértő képzettségével, kompetenciájával

kapcsolatban kifogása volt, a jóhiszemű pervitel követelményeinek megfelelően az elsőfokú eljárásban kellett volna azt megtenni.

Helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy a felperes évente legalább két alkalommal rehabilitációs kezelés igénybevételére jogosult, illetőleg kárenyhítési kötelezettsége körében erre köteles is. A felperest ezen a címen megillető költségtérítés összegét azonban tévesen határozta meg.

A felperes biztosított, aki az egészségbiztosítás keretében jogosult az egészségi állapotának megőrzéséhez szükséges rehabilitációs kezeléseket igénybe venni. Az alperest ezért a kártérítési kötelezettség körében az egészségbiztosító által finanszírozott rehabilitációs kezelésből a felperest terhelő kiadások megtérítése terheli. Az elsőfokú bíróság tévesen számolt napi 37 euró kiadással, hiszen a becsatolt igazolások szerint a baleset után elvégzett műtétet követő rehabilitáció keretében a felperes 3 hetes kezelés idejére összesen 83,4 euró térítést volt köteles megfizetni. Ennek figyelembe vételével az elsőfokú bíróság által megállapított évi két alkalomra a rehabilitációs költségek összesen évi 168 eurót, azaz havi 14 eurót tesznek ki.

Az elsőfokú bíróság 2003. november 1-től összesen 373 euró kártérítési járadék megfizetésére kötelezte az alperest. A felperes az alperes marasztalását forintban kérte megállapítani. Az elsőfokú bíróság 244,9 forint/euróval számolva, amelyet a felperes nem kifogásolt, havi 91.348 forint kártérítési járadékot állapított meg a felperes javára. A fent kifejtettek szerint a másodfokú bíróság havi 110 euróban találta indokoltnak az alperes terhére a járadék megállapítását, amely az elsőfokú bíróság által alkalmazott átváltási összeggel havi 26.939 forintnak felel meg. Az elsőfokú ítélet szerint a felperest visszamenőlegesen 55 hónapra illeti meg ez az összeg, ami 1.481.645 forint.

Az elsőfokú bíróság - az alperes által összezszerűségében nem vitatott - 1.757.586 forint vagyoni kár és 1.500.000 forint nem vagyoni kártérítés megfizetésére kötelezte az alperest, amelyhez a fenti 1.481.645 forintot hozzászámítva összesen 4.739.230 forint illeti meg a felperest.

A fenti indokokra tekintettel a másodfokú bíróság a Pp. 253.§-ának (2) bekezdése alapján az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatta és az alperes által a felperesnek fizetendő kártérítési összeget 8.281.726 forintról 4.739.230 forintra leszállította. Mellőzte az 1.500.000 forint nem vagyoni kártérítés után az alperes késedelmi kamatban való marasztalását és leszállította az alperes által 2008. június 1-től fizetendő kártérítési járadék összegét is havi 26.940 forintra.

Az elsőfokú bíróság ítéletének részbeni megváltoztatása következtében a pernyertesség-pereszteség aránya megváltozott, a felperes az általa követelt összeg 20 %-ában lett csak pernyertes, ezért a Pp.81.§-ának (1) bekezdése alapján a másodfokú bíróság a felperes által az alperesnek fizetendő elsőfokú perköltség összegét, valamint a 6/1986. (VI. 26.) IM. rendelet 13.§-ának (2) bekezdése alapján

az államnak fizetendő le nem rótt elsőfokú eljárási illeték összegét felemelte, az alperes által fizetendő illeték összegét pedig ennek megfelelően leszállította.

A másodfokú eljárásban az alperes tekintendő nagyobb részben pervesztesnek, ezért a Pp.81.§-ának (1) bekezdése alapján az alperest kötelezte az ítélőtábla a felperes részére részperköltség megfizetésére. A felperest képviselő ügyvéd munkadíjának összegét a 32/2003. (VIII.22.) IM. rendelet 3.§-ának (2) és (5) bekezdése alapján, a 4/A.§ szerint ÁFÁ-val növelt összegben állapította meg.

A beavatkozó által támogatott alperes a másodfokú eljárásban pervesztes lett, azonban a beavatkozással a felperesnek többletköltsége nem merült fel, ezért a Pp.83.§-ának (1) bekezdése értelmében a beavatkozással kapcsolatos költségekről a másodfokú bíróságnak határoznia nem kellett.

Észlelte a másodfokú bíróság, hogy az alperes téves összegű fellebbezési eljárási illetéket rótt le a fellebbezésére. Az elsőfokú bíróság - a pertárgy érték számítása szempontjából - összesen 4.353.762 forint - 1.757.586 forint vagyoni kártérítés, 1.500.000 forint nem vagyoni kártérítés és a 91.348 forint járadék egy évi összege, 1.096.172 forint - megfizetésére kötelezte az alperest. Az alperes fellebbezése az ítélet részbeni megváltoztatása és a kereset teljes elutasítására irányult, így a másodfokú eljárásban a fellebbezési érték 4.353.762 forint, amelyre az alperesnek az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 46.§-ának (1) bekezdése értelmében annak 6 %-át, azaz 261.200 forintot (Itv.74/A.§) kellett volna leróni. A másodfokú bíróság a perköltség összegének kiszámításakor csak ezt az összeget tudta figyelembe venni, a tévesen lerótt illeték visszatérítése iránt az elsőfokú bíróságnál lehet kérelmet benyújtani és az elsőfokú bíróságnak kell arról határozni az Itv.80.§-a (1) bekezdésének i) pontja alapján.

P é c s , 2008. október 16.

Dr. Lábady Tamás s.k. a tanács elnöke, Dr. Szentpéteriné dr. Bán Erzsébet s.k. előadó bíró, Dr. Hrubai Adrienn s.k. bíró